നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

നീതിമഞ്ജരീ

൧. കുലക്ഖയേ വിനസ്സന്തി,
കുലധമ്മാ സനന്തനാ;
ധമ്മേ നട്ഠേ കുലം സബ്ബം,
അധമ്മോ അഭിഭൂ ഖലം.

൨. അധമ്മാഭിഭവാ ദന്താ,
പദുസ്സന്തി കുലിത്ഥിയോ;
ഥീസു ദുട്ഠാ സ്വ ധമ്മേന,
ജായതേ വണ്ണസങ്കരോ.

൩. പിയം ഭാസേ ഗുണഗ്ഗാഹോ,
സൂരോ സിയാ വികന്തനോ;
ദാതാ ചന്ദസമാ നാരീ,
ദിട്ഠം ദിട്ഠം നഹാസയേ.

൪. കുതോത്ഥി കുമിത്തേ സച്ചം,
കുദാരേ രതിവഡ്ഢനം;
കുദേസമ്ഹി മനോ രമ്മം,
കുരാജേ ഭോഗസമ്പദം.

സങ്കേതേവ അമിത്തസ്മിം,
മിത്തസ്മിം പി നവിസ്സസേ;
അഭയാ ഭയ മുപ്പന്നം,
അപി മൂലാനി കന്തതി.

അദിട്ഠോവ പരോ സേയ്യോ,
ദുമ്മിത്തോ നോ വിസ്സാസികോ.

അഗ്ഗിഹോമഫലം വേദോ,
സത്ഥംസീലഫലം മതം;
രതിപുത്തഫലം നാരീ,
ദാനഭുത്തിഫലം ധനം.

അസച്ചം സാഹസം മായാ,
മൂള്ഹത്ത മ തിലോഭതാ;
അസോചം നിദ്ദയത്തഞ്ച,
ഥീനം ദോസാ സഭാവജാ.

ജായായ ഭത്തുനോ ഭാരോ,
സിസ്സേന ഗുരുനോ കതോ;
അമച്ചകേഹി രാജസ്സ,
പിതരാനം നിജേനച.

൫. ഉയ്യമേന ഹി സിജ്ഝന്തി,
കമ്മാനി ന മനോരഥാ;
ന ഹി സുത്തസ്സ സീഹസ്സ,
പവീസന്തി മുഖേ മിഗാ.

അതിസീതം അതിഉണ്ഹം,
അതിസായമിദം അഹു;
ഇതി വിസട്ഠകമ്മന്തേ,
ഖണാ അച്ചേന്തി മാണവേ.

ആദാനസ്സ പദാനസ്സ,
കത്തബ്ബസ്സ ച കമ്മുനോ;
ഖിപ്പം അകയ്യമാനസ്സ,
കാലേ പിവതി സമ്പദം.

നാദബ്ബേ നിഹിതാ കാചി,
ക്രിയാ ഫലവതീ ഭവേ;
നബ്യാപാരസതേനാപി,
സുകോവ പാഠതേ ബകോ.

യോ ദന്ധകാലേ തരതി,
തരണീയേ ച ദന്ധയേ;
സുക്ഖപണ്ണം വ അക്കമ്മ,
അത്ഥം ഭഞ്ജതി അത്തനോ.

൬. യം ദദാതി യം ഭുഞ്ജതി,
തദേവ ധനിനോ ധനം;
അഞ്ഞേ മതസ്സ കീളന്തി,
ദാരേഹിപി ധനേഹിപി.

ദാനോപഭോഗഹീനേന ,
ധനേന ധനിനോ സുഖം;
കോ വിസേസോ ദലിദ്ദസ്സ,
അധികം ധനരക്ഖണം.

നിജസോഖ്യം നിരുന്ധന്തോ,
നീചഭോഗോ മിതമ്പചോ;
ധനം സഞ്ചയതേ യോ സോ,
പരഭാരവഹോ പസു.

യം ഉസ്സുകാ സങ്ഖരോന്തി,
അലക്ഖികാ ബഹും ധനം;
സിപ്പവന്തോ അസിപ്പാവാ,
ലക്ഖി വാ താനി ഭുഞ്ജതി.

൭. സമ്പത്യം മഹതം ചിത്തം,
ഭവേ ഉപ്പലേ കോമലം;

വിപത്യംച മഹാസേല,
സിലാസങ്ഘാതകക്കസം.

൮. അസമ്ഭബ്യഗുണം ഥുത്വാ,
ഖേദോ മുധാവ ജായതേ;
അവ്ഹായം ചന്ദ മു ല്ലോക്യ,
നചന്ദോത മു പാഗമീ.

൯. സച്ചം മുഖമ്ഹി ധാരേയ്യ,
കണ്ണേ സുതം ഭുജേ ജയം;
ഹദയമ്ഹി ഖമം വീരം,
ലോകാദാസംച ലോചനേ.

സദ്ദമത്തം നഫന്ദേയ്യ,
അഞ്ഞത്വാ സദ്ദകാരണം;
സദ്ദഹേതും പരിഞ്ഞായ,
പമോദോ വാ ഭയോ തഥാ.

സബ്ബസുത മ ധീയേയ്യ,
ഹീനമുക്കട്ഠമജ്ഝിമം.

൧൦. ദുന്നാരിയാ കുലം സുദ്ധം,
പുത്തോ നസ്സതി ലാലനാ;
സമിദ്ധി അനയാ ബന്ധു,
പവാസാ മദനാ ഹിരീ.

ലാലയേ പഞ്ചവസ്സാനി,
ദസവസ്സാനി താലയേ;
പത്തേതു സോളസേവസ്സേ,
പുത്തം മിത്തംവ ആചരേ.

ലാലനേ ബഹവോ ദോസാ,
ലാലനേ ബഹവോ ഗുണാ.

പാപാ നിവാരയതി യോജയതേ ഹിതായ,
ഗുയ്ഹാനി ഗൂഹതി ഗുണം പകടീകരോതി;
ആപത്തികഞ്ച നജഹാതി ദദാതി കാലേ,
സമ്മിത്ത ലക്ഖണമിദം പവദന്തി സന്തോ.

൧൧. ദുജ്ജനോ ജീയതേ യുത്യാ,
നിഗ്ഗഹേന നധീമതാ;
നിപാത്യതേ മഹാരുക്ഖോ,
തസ്സമീപ ഖതിക്ഖയാ.

വനേ മിഗാച ലുദ്ധാനം,
ദുജ്ജനാനഞ്ച സജ്ജനാ;
അകാരണവേരീ ഹോന്തി,
തിണഭക്ഖാ സുപേസലാ.

പാദലഗ്ഗം കരട്ഠേന,
കണ്ഡകേനേവ കണ്ഡകം.

ബാലം നപസ്സേ നസുണേ,
നചബാലേന സംവസേ;
ബാലേനാല്ലാപസല്ലാപം,
നകരേ നചരോചയേ.

൧൨ ഉപ കത്തും യഥാ ഖുദ്ദോ,
സമത്ഥോ നതഥാമഹാ;
കൂപോ ഹി ഹന്തി പിപാസം,
നതു പായോ മഹമ്ബുധി.

൧൩. ആദാനസ്സ പദാനസ്സ,
കത്തബ്ബസ്സച കമ്മുനോ;
ഖിപ്പം അകരമാനസ്സ,
കാലോ ഭക്ഖതി തം രസം.

നക്ഖത്തം പടിമാനേന്തം,
അത്ഥോ ബാലം ഉപജ്ഝഗാ;
അത്ഥോ അത്ഥസ്സ നക്ഖത്തം,
കിം കരിസ്സന്തി താരകാ.

അജരാമരോവ പഞ്ഞോ,
വിജ്ജമത്ഥഞ്ച ചിന്തയേ;
ഗഹിതോവിയ കേസേസു,
മച്ചുനാ ധമ്മമാചരേ.

൧൪. വജ്ജാ ഗുരൂച മന്തീച,
തയോ രട്ഠാഭിസങ്ഖതാ;
ജീവീത ദക്ഖ കോസാനം,
വഡ്ഢനാ നാസനാച തേ.

൧൫. ഥിരേന കമ്മം വഡ്ഢതി,
അഥിരേന തുരേന നോ;
ഫലന്തി സമയേ രുക്ഖാ,
സിത്താപി ബഹുവാരിനാ.

വായാമേഥേവ പുരിസോ,
നനിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ.

പയതനോ താദിസോ നേവ,
കയ്യോ യേന ഫലം നഹി;
സേലഗ്ഗേ കൂപഖണനാ,
കഥം തോയസമാഗമോ.

ഞാണങ്കുസേന സമ്മഗ്ഗം,
നിയ്യത്യുസ്സാഹകുഞ്ജരോ.

അസമേക്ഖിതകമ്മന്തം,
തുരിതാഭി നിപാതിനം;
താനികമ്മാനി തപ്പേന്തി,
ഉണ്ഹം വ ജ്ഝോഹിതം മുഖേ.

൰൬.ഛരദ്ദോസാ പുരിസേനേഹ,
ഹാതബ്ബാ ഭൂതിമിച്ഛന്താ;
നിദ്ദാ മജ്ജം ഭയം കോധോ,
ആലസ്യം ദീഘസുത്തതാ.

ന ദിവാ സുപ്പസീലേന,
രത്തിമുട്ഠാനദേസ്സിനാ;
നിച്ചസോണ്ഡേന മത്തേന,
സക്കാ ആവസിതും ഘരം.

അഭേതബ്ബമ്ഹി ഭായന്തി,
ഭായിതബ്ബേ നഭായരേ;
ഭയാഭയ വിമുള്ഹാ തേ,
ജിമ്ഹാനുഗാ ഉജുഞ്ജഹാ.

യസ്സ മനുസ്സഭൂതസ്സ,
നത്ഥി ഭോഗാച സിപ്പകം;
കിം ഫലം തസ്സ മാനുസ്സം,
ദ്വിപാദട്ഠോ ഹി സോ മിഗോ.

൰൭.നാനോപായോവ കത്തബ്ബോ,
സചേ ഭവേയ്യ അത്തനോ;
അത്ഥസിദ്ധി യഥാകാമം,
ഉപായോ ഹി ഹിതഞ്ജസോ.

ലഞ്ജദാനബാലിസേന ,
കൂടട്ഥകാരധീവരാ;
വിനിച്ഛയമഹാമച്ഛം,
ഓട്ടേന്തി ലോഭസാഗരേ.

യസ്സേതേ ചതുരോ ധമ്മാ,
വാനരിന്ദ യഥാതവ;
സച്ചം ധമ്മോ ധിതി ചാഗോ,
ദിട്ഠം സോ അതിവത്തതി.

൰൮.വിദ്വാച രതനം നാരീ,
വീണാ സാത്ഥം ഗിരംമഹീ;
ഗുണവിസേസ മാഗമ്മ,
ഗുണാനി അഗുണാനിച.

ധനവാ ബലവാ ലോകേ,
ധനാ ഭവതി പണ്ഡിതോ.

സുമനേ നിസ്സിതോ കീടോ,
നിഗ്ഗുണോ ഹീനകോ സയം;
തം പുപ്ഫേഹി മണ്ഡേന്താനം,
രഞ്ഞം സിരോപി രോഹതി.

അലക്ഖികേഹി സഞ്ചീതാ,
ധനഭോഗാച ചിന്തിതാ;
ലക്ഖികസ്സ ഭവന്തേതേ,
ലക്ഖിവാ സുട്ഠുഭുഞ്ജതി.

ഖത്തിയോ സേട്ഠോ ജനേ തസ്മിം,
യോ ഗോത്തപടിസാരിനോ;
വിജ്ജാചരണസമ്പന്നോ,
സോ സേട്ഠോ ദേവമാനുസേ.

വിസാപി അമതം ഗണ്ഹേ,
ഗൂഥതോ മണിമുത്തമം;
കണ്ടകപാദപാ പുപ്ഫം,
ഥിരതം ദുക്കുലാ വരം.

ധനിസ്സരാദിഗുണോമ്മി -
വേഗേന വാഹിതാ പജാ.

ഫൻ.യസ്സ ത്ഥി സതതം മേത്താ,
സബ്ബലോകസുവല്ലഭാ;
കൂപായതേ സമുദ്ദോപി,
അഗ്ഗി തസ്സ ജലായതേ.

വം.സക്ഖരായതി മേരൂപി,
വിസഭക്ഖോ സുധായതേ;
സസായതേ മിഗരാജ,
ബ്യാലോ മാലാഗുണായതേ;
ദോലായതേ ഛമാചാലോ,
നാനാവുധാ തിണായരേ.

വഫ.സമേവ സതി ഉസ്സാഹേ,
സുഖവാഹോ ഹിതങ്കരോ;
ഊനേ-ധികേ തഥാ നോഹി,
മജ്ഝഗോ സാധു സബ്ബദാ.

സാധു ഖോ പണ്ഡിതോനാമ,
നത്വേവ അതിപണ്ഡിതോ.